

Pöytyän kunta

**ESIOPETUKSEN, PERUSOPETUKSEN KOULUJEN JA
ELISENVAARAN LUKION JÄRJESTYSSÄÄNNÖT**

Koulutuslautakunta 7.12.2016 § 104

Päivitys viranhaltijatyönä, sivistysjohtaja 9.6.2025 /
Perusopetuslain 628/1998 29.4 §:ään säädetyn,
1.8.2025 alkaen voimaan astuvan lisäyksen mukainen muutos
Päivitetyt järjestyssäännöt voimassa 1.8.2025 alkaen

Päivitys, sivistyslautakunta 11.3.2026 § xx
Päivitetyt järjestyssäännöt voimassa 1.8.2026 alkaen

1 Järjestyssääntöjen tarkoitus, tavoitteet ja soveltaminen

Esiopetusyksiköiden, perusopetuksen koulujen ja Elisenvaaran lukion järjestyssääntöjen tarkoituksena on osaltaan rakentaa turvallista ja viihtyisää oppimisympäristöä, ja luoda hyvät lähtökohdat oppimiselle ja työskentelylle. Säännöt koskevat jokaista kouluyhteisöön kuuluvaa, ja ne on laadittu yhteisinä kaikille esiopetusyksiköille sekä perusopetuksen kouluille ja lukiolle. Esiopetusyksiköt, koulut ja lukio laativat lisäksi tarkentavat, esiopetusyksikkö-, koulu- / oppilaitoskohtaiset järjestyssäännöt. Esiopetusyksikkökohtaiset järjestyssäännöt hyväksyy varhaiskasvatusyksikön johtaja, ja koulujen ja lukion koulu- / oppilaitoskohtaiset järjestyssäännöt rehtori.

Järjestyssääntöjä noudatetaan soveltuvin osin kaikessa esiopetusyksiköiden, koulujen ja lukion toiminnassa. Sääntöjen lisäksi toimintaa ohjaavat lainsäädäntö sekä muut määräykset, ohjeet ja suunnitelmat, joiden lisäksi noudatetaan rehtorin, opettajien ja muiden esiopetusyksikön tai koulun / oppilaitoksen henkilöstöön kuuluvien antamia ohjeita ja määräyksiä. Säännöt perustuvat aluetta koskevaan lainsäädäntöön sekä Opetushallituksen järjestyssääntöjen laatimisesta antamiin ohjeisiin (Oph 1/012/2016, Opetushallituksen verkkosivut: [Ohje järjestyssääntöjen laatimisesta | Opetushallitus](#), viitattu 11.11.2025).

2 Esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen oppilaan oikeudet ja velvollisuudet

2.1 Oppilaiden yhdenvertainen oikeus sivistykseen sekä muut perusoikeudet

Yksilöiden yhdenvertaista oikeutta sivistykseen säännellään Suomen perustuslain perusoikeuksia koskevassa luvussa. Yhdenvertaisuussääntely (PL 6 §) antaa perustaa myös opetuksen ja koulutuksen järjestämiselle, minkä lisäksi keskeiseen asemaan asettuvat perustuslain 16 §:ssä vahvistetut sivistykselliset oikeudet. Säännökset turvaavat

- jokaisen oikeuden maksuttomaan perusopetukseen
- jokaisen yhtäläiset mahdollisuudet kykyjensä ja erityisten tarpeidensa mukaisesti myös muuhun kuin perusopetukseen ja itsensä kehittämiseen varattomuuden sitä estämättä
- tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapauden

Eri kansalliskielten edustajien samoin kuin vähemmistöryhmien kielellisistä oikeuksista säädetään perustuslain 17 §:ssä. Muina sivistykselliseen yhdenvertaisuuteen läheisesti liittyvinä perusoikeuksina turvataan muun muassa oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen (7 §), liikkumisvapaus (8 §), uskonnon ja omantunnon vapaus (11 §), sekä sananvapaus ja julkisuus (12 §).

Perustuslaissa annettua sääntelyä täsmennetään esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen osalta tavallisen lain tasolla perusopetuslaissa (628/1998) ja lukiolaissa (629/1998) sekä vastaavissa asetuksissa. Oppilaalla / opiskelijalla on muun muassa oikeus turvalliseen oppimisympäristöön, oikeus saada opetusta, sekä oikeus laissa säädettyihin oppilas- ja opiskelijahuollon palveluihin. Sääntely löytyy kaikinensa osoitteesta www.finlex.fi. Kansainvälisellä tasolla sivistyksellistä yhdenvertaisuutta koskevia, pitkälti kansallista sääntelyä vastaavia säännöksiä, löytyy useista ihmisoikeussopimuksista.

Pöytyän kunnassa hyväksytyillä esiopetusyksiköiden, perusopetuksen koulujen ja Elisenvaaran lukion järjestyssäännöillä pyritään osaltaan turvaamaan oppilaiden ja opiskelijoiden sivistyksellisten sekä näihin läheisessä yhteydessä olevien perusoikeuksien toteutumista osana toimintaa. Samoin hyödynnetään muita kunnassa hyväksytyjä, koulutusta koskevia suunnitelmia, periaatteita ja ohjeita, kuten esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen opetussuunnitelmia, sivistystoimen

tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa, turvallisuus- ja pelastussuunnitelmia sekä suunnitelmaa oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Suunnitelmat kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista ovat perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmien liitteinä.

2.2 Oppilaan velvollisuudet

Oikeudellinen sääntely asettaa oikeuksien ohella yksilöille oppilaina ja opiskelijoina myös velvollisuuksia. Perusopetuksen osalta jokaista koskee oppivelvollisuus, minkä lisäksi oppilaan ja opiskelijan tulee osallistua opetukseen, ellei hänelle ole myönnetty siitä vapautusta. Samoin oppilaalla / opiskelijalla on velvollisuus suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti. Oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuotena lapsen on osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan.

Oppilaan / opiskelijan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974). Kasvatuksellisista syistä opettaja tai rehtori voi edelleen määrätä perusopetuksen oppilaan puhdistamaan tai järjestämään epäjärjestykseen saattamansa koulun tilan.

Kokonaisuudessaan oppilaiden / opiskelijoiden velvollisuuksia koskeva tavallisen lain tasoinen sääntely löytyy perusopetuslaista ja lukiolaista. Pöytyän kunnan hyväksymillä järjestyssäännöillä ohjataan edelleen oppilaiden ja muiden kouluyhteisöön kuuluvien toimintaa.

3 Oppimisympäristön turvallisuus ja viihtyisyys sekä opiskelun esteetön sujuminen

3.1 Käyttäytyminen esiopetus-, koulu- ja oppilaitosyhteisössä

Hyvien tapojen mukaisella käyttäytymisellä edistetään myönteisen oppimis- ja toimintaympäristön luomista ja ylläpitämistä esiopetus-, koulu- ja oppilaitosyhteisössä. Tähän kuuluvat erityisesti

- toinen toistensa arvostaminen ja huomioon ottaminen
- keskinäinen vuorovaikutus ja annettavien ohjeiden noudattaminen
- opiskelu- ja työrauhan edistäminen
- oppitunneille saapuminen ajallaan
- opiskeluun ja oppimiseen panostaminen hyvät opiskelukäytännöt huomioiden
 - o Oppilas/opiskelija edistää oppimistaan omalla aktiivisella työskentelyllään.
 - o Oppilas/opiskelija toimii opiskelussaan avoimesti ja rehellisesti. Väärinkäytökset, kuten vilpillinen menettely esimerkiksi koesuorituksissa tai muussa oman osaamisen osoittamisessa on kielletty.
 - o Oppilas/opiskelija mainitsee lähteen hyödyntäessään opintotöissään toisen laatimaa tekstiä, kuvia tai muuta materiaalia.
- asianmukainen käyttäytyminen erilaisissa esiopetus-, koulu- ja opiskelupäivään sisältyvissä tilanteissa, esimerkiksi hyvien ruokailutapojen noudattaminen

Sosiaalisessa mediassa noudatetaan vastaavia hyvän käyttäytymisen tapoja. Toisesta henkilöstä otettua valokuvaa tai videota ei ilman kyseisen henkilön ja alaikäisten osalta lisäksi huoltajan / huoltajien lupaa saateta julkisuuteen internetin, sosiaalisen median tai muun kanavan kautta.

3.2 Oleskelu ja liikkuminen esiopetusyksikön, koulun tai oppilaitoksen alueella

Esiopetusyksikön / koulun / lukion alueeseen kuuluu päiväkodin tai koulun / oppilaitoksen tontti rakennuksineen. Alueella oleskellaan ja liikutaan koulupäivien aikana rauhallisesti ja jokaisen turvallisuus huomioiden. Välitunnit vietetään ensisijaisesti ulkona opettajien ohjeita noudattaen, lukiossa myös oppilaitoksen sisätiloissa, kirjaston aulatilassa tai oppilaskunnan tiloissa. Asiaton oleskelu koulun alueella on kielletty.

3.3 Siisteydestä ja ympäristöstä huolehtiminen

Jokainen kouluyhteisön jäsen huolehtii varhaiskasvatusyksikkö- / koulualueen siisteydestä ja ympäristöstä osaltaan. Esiopetusyksikön / koulun / oppilaitoksen omaisuutta käsitellään huolellisesti, samoin huolehditaan omista tavaroista. Toisten oppilaiden ja muiden kouluyhteisön jäsenten omaisuutta kunnioitetaan. Ympäristöstä huolehditaan muun muassa kierrättämällä ja asettamalla roskat niille tarkoitettuihin astioihin.

3.4 Turvallisuus

Kouluyhteisön turvallisuutta edistää jokainen omalla toiminnallaan. Myönteisen, toisia oppilaita / opiskelijoita ja muita toimijoita arvostavan toimintakulttuurin merkitys on keskeinen, minkä lisäksi turvallisuutta uhkaavista asioista ilmoitetaan välittömästi esiopetusyksikön, koulun tai oppilaitoksen henkilökunnalle. Osaltaan turvallisuutta edistetään säilyttämällä polkupyörät, mopot ja autot niille osoitetuilla paikoilla. Näiden järjestyssääntöjen lisäksi turvallisuuden edistämiseksi noudatetaan sivistystoimen turvallisuussuunnitelmaa sekä päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten pelastussuunnitelmia.

3.5 Matkapuhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö ja säilytys

Oppilas ei saa käyttää puhelinta tai muuta mobiililaitetta oppituntin aikana lukuun ottamatta niiden käyttöä opettajan luvalla oppimistarkoitukseen taikka rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon taikka 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä. (Perusopetuslaki 628/1998 29.4 §).

Matkapuhelimet ja muut mobiililaitteet säilytetään oppituntien, ruokailun, esiopetuksen / koulun tilaisuuksien, välituntien ja muun opetuksettoman ajan esiopetusyksikkö- ja koulukohtaisissa järjestyssäännöissä määrätyn mukaisesti, esimerkiksi puhelinparkissa, lukolisessa kaapissa tai oppilaan laukussa. Puhelimet ja muut mobiililaitteet pidetään häiriöttömässä tilassa, ellei perusteltua syytä muuhun ole.

Oppilaat voivat, esiopetusyksikön / koulujen järjestyssäännöissä määrätyn mukaisesti, käyttää välituntien ja muuna opetuksettomana aikana matkapuhelimia ja muita mobiililaitteita koulunkäyntiin liittyvissä asioissa (esimerkiksi lukujärjestyksen tarkistaminen, yhteydenpito henkilöstöön), koulupäivien aikana ajankohtaisten asioiden hoitamisessa sekä yhteydenpidossa huoltajiin ja muihin läheisiin (esimerkiksi koulupäivien aikana esiin tulevat asiat ja muutokset sovittuihin aikatauluihin).

Matkapuhelinten ja muiden mobiililaitteiden välttämätön käyttö on aina sallittua. Oppilaalla on oikeus, ilman esiopetusyksikön / koulun henkilöstöön kuuluvan lupaa, ottaa hätätilanteessa yhteyttä viranomaiseen, esimerkiksi soittaa hätänumeroon. Puhelinta ja muuta mobiililaitetta saa esiopetusyksikön / koulun henkilöstöön kuuluvan luvalla myös käyttää, jos oppilaalla on esiopetus-/ koulupäivän aikana kiireellinen tarve olla yhteydessä huoltajaan tai muuhun läheiseen, esimerkiksi

sairastumisen vuoksi. Mikäli tarve yhteydenottoon huoltajaan tai muuhun läheiseen ilmenee oppitunnin aikana, pyydetään opettajalta lupa puhelimen tai muun mobiililaitteen käyttöön.

Rehtori tai opettaja voi perustellusta syystä (esimerkiksi diabeteksen seuranta, muut terveydelliset syyt, muut syyt) myöntää luvan matkapuhelimen ja muiden mobiililaitteiden käyttämiseen.

Matkapuhelinta tai muuta mobiililaitetta ei saa käyttää toisen henkilön kuvaamiseen, videoimiseen tai äänittämiseen ilman rehtorin / opettajan ja kyseisen henkilön lupaa.

Lukion opiskelijoiden osalta matkapuhelinten ja muiden mobiililaitteiden käytöstä ja säilytyksestä opiskelupäivien aikana määrätään Elisenvaaran lukion järjestyssäännöissä.

3.6 Päihteet ja vaaralliset esineet

Päihteiden sekä vaarallisten esineiden ja aineiden tuominen päiväkotiin, kouluun tai oppilaitokseen on ehdottomasti kielletty.

3.7 Kasvatukselliset toimet, kurinpitokeinot, turvaamistoimet ja muut seuraamukset

Kurinpidossa noudatetaan perusopetuslain ja lukiolain säännöksiä sekä opetussuunnitelmien määräyksiä. Oppilaiden / opiskelijoiden tulee noudattaa rehtorin, opettajien ja koulun / oppilaitoksen muun henkilökunnan antamia ohjeita ja määräyksiä. Suunnitelmat kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista ovat perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmien liitteinä.

3.8 Esiopetus-, koulu- ja opiskelumatkat

Koulumatkoilla kiinnitetään erityistä huomiota turvallisuuteen tunnistuen toimintaympäristön uutuus etenkin nuoremmille oppilaille. Esiopetusyksiköiden, perusopetuksen koulujen ja lukion järjestyssäännöt eivät koske koulumatkoja, sen sijaan voimassa olevaa lainsäädäntöä, esimerkiksi jokaisen perusoikeuksien toteutumista kunnioittavaa käyttäytymistä, noudatetaan myös näiden aikana. Koulun kasvatustehtävään kuuluu oppilaiden / opiskelijoiden ohjaaminen hyvään käytökseen ja vastuullisuuteen myös koulumatkoilla. Lainsäädännön edellyttämän mukaisesti rehtori tai opettaja ilmoittaa tietoonsa tulleesta, koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivaltaisesta käyttäytymisestä näihin syyllistyneen ja näiden kohteena olleen oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

4 Järjestyssäännöistä tiedottaminen, sääntöjen noudattamisen seuranta ja sääntöjen tarkistaminen

Järjestyssäännöistä tiedotetaan oppilaita, opiskelijoita ja huoltajia esiopetusyksiköiden, koulujen ja lukion kautta (muun muassa internetin ja lukion opinto-oppaan välityksellä sekä käyden järjestyssäännöt oppilaiden ja opiskelijoiden kanssa läpi lukuvuosittain). Säännöt valmistellaan yhteistyössä oppilaiden ja opiskelijoiden edustajien sekä henkilökunnan kanssa, ja niiden noudattamista seurataan esiopetusyksiköiden, koulujen ja lukion päivittäisessä toiminnassa. Järjestyssäännöt ovat voimassa toistaiseksi, ja ne tarkistetaan ja päivitetään tarpeen mukaan. Pienimuotoiset päivitykset tehdään viranhaltijatyönä.

Pöytyän kunta

**ESIOPETUKSEN, PERUSOPETUKSEN KOULUJEN
JA ELISENVAARAN LUKION
JÄRJESTYSSÄÄNTÖJEN KESKEISET LÄHTÖKOHDAT**

1 §

Esiopetus-, koulu- ja opiskeluyhteisö muodostaa erilaisten ihmisten - lasten, nuorten ja aikuisten - turvallisen oppimis- ja työympäristön.
Myönteisen ja turvallisen toimintaympäristön luomiseen osallistuvat kaikki yhteisön jäsenet.
Perustan toiminnalle antaa toinen toistensa ja jokaisen tekemän työn arvostaminen.

2 §

Esiopetus-, koulu- ja opiskeluyhteisön toimintaa suunnitellaan oppilaiden, opiskelijoiden ja henkilöstön yhteisenä työnä.
Oppilaiden ja opiskelijoiden yhdenvertainen oikeus esiopetukseen, perusopetukseen ja lukiokoulutukseen turvataan.

3 §

Jokainen esiopetus-, koulu- ja opiskeluyhteisön jäsen kantaa vastuun omasta toiminnastaan ja annettujen ohjeiden noudattamisesta.
Samoin jokainen huolehtii osaltaan koulun yhteisestä omaisuudesta.

